

Rada «džentlmeņa komplektu» profiņiem

SIA Erica Synths Ziemassvētkos laidīs klajā sintezatoru, uz kuru rindā stāv jau teju 300 mūziķi, tostarp Žans Mišels Žārs.

Teksts Kristīne Stepiņa
Foto Rītvārs Skuja

Uzņēmējiem sadarbojoties ar zinātniekiem, izstrādāts jauns analogais sintezators *Syntrx*, par kuru lielu interesi jau izrādījušas daudzas ārvalstu mūzikas zvaigznes.

Iegādāties jauno instrumentu vēlas franču komponists un multiinstrumentālists Žans Mišels Žārs (*Jean-Michel Jarre*), ASV filmu un seriālu režisors un komponists Džefrijs Džeikobs Eibramss (*Jeffrey Jacob Abrams*), kurš radījis mūziku seriālam *Pazudušie*, un vācietis Hanss Florian Cimmers (*Hans Florian Zimmer*), kurš komponējis mūziku vairāk nekā 160 filmām, tostarp *Karalis Lauva* un *Gladiators*. Pēc sintezatora, ko uzņēmuma *Erica Synths* komanda izstrādājusi kopā ar Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes (ETF) pētniekiem, tiko arī pašmāju profesionāļi.

Šobrīd *Syntrx* gozējas starptautiskajā izstādē Šveicē *Zürich Modular Fest*. Tā ražošana sāksies šonedēļ, un šī gada beigās būs nopērkami pirmie sintezatori.

Iedvesmojas no britiem

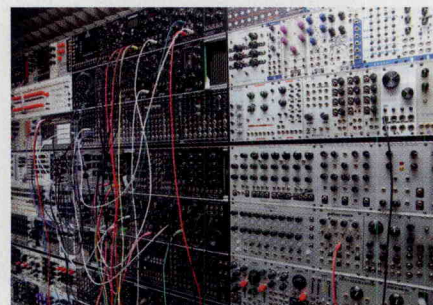
Katru dienu uzņēmums saņem vairākus desmitus e-pastu ar vēlmi sintezatoru iegādāties. Lai arī neviens vēl nav dzirdējis, kā tas skan, rindā jau stāv teju 300 mūziķi, informē SIA *Erica Synths* vadītājs Ģirts Ozoliņš. Viņš šo situāciju skaidro

ar to, ka Latvijas uzņēmums jau ir labi zināms pasaules mūzikas tehnoloģiju ražotāju vidū.

Syntrx lietotāja saskarne tapusi, iedvesmojoties no slavenā Apvienotās Karalistes uzņēmuma *Electronic Music Studios* (EMS) pagājušā gadsimta 70.gados būvētā sintezatora *Synthi AKS*, kas tiek uzskatīts par vienu no izcilākajiem eksperimentālajai mūzikai. ETF zinātnieki izstrādāja daļu no *Syntrx* elektroniskajām shēmām, piemēram, slēgumu matricu, kurā izmantotas Latvijas uzņēmumā *AS Alfa RPAR* izstrādātās mikroshēmas. Lielbritānijā radītā *Synthi AKS* slēgumu matrica bija mehāniska – tajā ar spraudņa palīdzību signāli tika savienoti mehāniski, savukārt *Syntrx* signāli tiek mikšēti elektroniski, tādējādi nodrošinot labāku signālu pārnēsi un iespēju saglabāt slēgumus sintezatora atmiņā, skaidro ETF Radiotehnikas institūta docents Māris Zeltiņš. Viņš un kolēģis Juris Širs ir gandarīti, ka par *Erica Synths* kopdarbu ar RTU jau izteikti atzinīgi vārdi vairākās elektroniskās mūzikas tehnoloģijām veltītās interneta vietnēs.

Paveic neiespējamo

Savulaik SIA *Erica Synths* vadītājs bijis visnotaļ skeptisks par sadarbību ar zinātniekiem. Inovāciju un tehnoloģiskās jaunrades festivālā *Inovuss* viņš paudis

atziņu, ka zinātnieki precīzi zina, kā elektroni skrien, bet, kamēr viņi saprot skaņas būtību un vajadzīgo rezultātu, paiet pārāk ilgs laiks. «Tagad zinātnieki ir uztrenējuši «muskulus», un es labprāt ņemu savus vārdus atpakaļ,» secina Ģ.Ozoliņš.

Mūsdienās produkta veiksmē lielā mērā ir atkarīga no lietotāja saskarnes, proti, sintezatoram jābūt ērti lietojamam, viegli un patikami spēlējamam, tādām, kas iedrošina un veicina radošumu, uzsver Ģ.Ozoliņš. «Ģirta pamatbizness ir modulāro sintezatoru izstrāde, ražošana un tirdzniecība. No dažādiem moduļiem mūziķi paši sakomplektē savu unikālo instrumentu. Modulārais sintezators atgādina seno laiku telefona centrāli. *Syntrx* kastē ir salikts šādu moduļu «džentlmeņa komplekts». Galvenais modernais risinājums ir «telefona centrāles komutators» – matrica, kas savieno moduļu izejas ar ieejām,» klāsta M.Zeltiņš.

«Analogo sintezatoru ģeneratoriem galvenā problēma ir skalas – no zemas frekvences līdz augstai. Sintezeatoram, tāpat kā klavierēm, ir jābūt uzskaitotam. Analogajiem elektronisko risinājumu dēļ uzskaitošana darbojas noteiktā oktāvu joslā. Ir labi, ja var uzskaitot astoņas. Māris ir izdarījis teju neiespējamo – panācis, lai *Syntrx* ģeneratori darbojas precīzi 12 oktāvu diapazonā,» gandarīts *Erica Synths* vadītājs.